KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

TAMMIKUU
JANUARI

N:o 1 - 1963

Käyttäkää

onnitteluadresseja

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, **pääsee** ripille j.n.e. on paras ja **kätevin** tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21×27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

TAMMIKUU | 68 VUOSIKERTA | N:o 1 · 1963

Helmikuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen tammikuun 7 päivää

VUODEN VAIHTUESSA

Vuoden vaihtuessa on yksityisillä henkilöillä ja yhteisöillä tapana tehdä tiliä kuluneesta. Silmäillään sitä, mitä kuluneen vuoden aikana on saavutettu ja tehdään suunnitelmia alkavalle vuodelle. Niinpä on meidänkin syytä lyhyesti tarkastella, mitä liittomme toimintaan on sisältynyt kuluneena vuonna.

Ensiksi on todettava, että kaikki aikaisemmin hyviksi koetut toimintamuodot on säilytetty. Näistä voidaan mainita nuoriso- ja äitileirit sekä marraskuussa pidetyt onnistuneet nuorten kulttuuripäivät.

Mutta onko toimintaamme sisältynyt jotakin uutta. Voidaan todeta, että ensimmäinen kuurojen konsulentti on toiminut liiton palkkaamana kuluneena vuonna. On havaittu, että työtä mainitulla alalla on riittänyt ja että tätä toimintaa pitäisi vakinaistaa ja laajentaa. Tulkkikysymyksen järjestäminen on myös ollut esillä liiton toiminnassa ja vuoden alussa pidettiinkin ensimmäiset tulkkikurssit, joihin osallistui kymmeniä kuurojen työssä mukana olevia kuulevia. Uutena toimintamuotona on myös mainittava tiedoitustoiminta, jota on ikäänkuin kokeeksi suoritettu sairaanhoitajakouluissa ja seminaareissa. Kokemukset tästäkin toiminnasta ovat myönteiset ja työn jatkamiseen ja kehittämiseen on syytä kiinnittää huomiota.

Taloudelliselta puolelta on mainittava, että liitto on ensimmäisen kerran jakanut avustuksia kuurojen yhdistyksille toimitalojen ja osakehuoneistojen rakentamisesta ja hankkimisesta aiheutuneiden menojen peittämiseksi. Tulopuolelle on taas merkittävä hyvin onnistuneet "Onnenpotku"-arpajaiset. Liittoa lähellä olevien Kirjapaino Surduksen ja Paperi-Sampo Oy:n osakepääomia on kuluneena vuonna korotettu huomattavasti.

Koululaitoksen alalla on todettava, että Mikkelin kuurojen koulu on voinut aloittaa toimintansa uudessa ja täysin ajanmukaisessa koulutalossa. Kuopion kuurojen koulu taas on viettänyt 100-vuotisjuhlaansa. Kuurojen ammattikoulun rakennushanke Turussa on jatkuvasti ollut vastatuulessa, jonka vuoksi liittomme edustajat ovat käyneet korostamassa asian tärkeyttä eduskunnalle. Työterveyslaitoksen taholta on kiinnitetty entistä enemmän huomiota myös kuurojen ammatinvalinnan ohjauksen järjestämiseen.

Vielä on mainittava, että huollon tarpeessa olevia kuuroja miehiä varten on kuluneena vuonna valmistunut Hyvinkään Ävikiin uusi rakennus, joten tällä alalla kauan vallinnut puute on vihdoin saatu ainakin osittain poistetuksi.

Uuden vuoden alkaessa on syytä kiinnittää katse myös tulevaisuuteen. Liittomme toiminta on tähän mennessä yleensä suunniteltu tehtyjen aloitteiden pohjalta, mutta tehokas toiminta vaatisi suunnittelua ja tavoitteita pitemmällä tähtäimellä. Olisi saatava aikaan nimenomaan kuurojen kuntouttamista koskeva kokonaissuunnitelma, jota sitten vähitellen olisi osissa ja mahdollisuuksien mukaan toteutettava. Kun tavoitteet ovat selvät, on asioiden ajaminen helpompaa. On tosin jo olemassa huonokuuloisten kuntouttamiskomitean mietintö, mutta siinä selvitetään vain osittain ja puutteellisesti nimenomaan kuuroja koskevia asioita.

On kuitenkin todettava, että mainitunlaisen kokonaissuunnitelman laatiminen on vaikea tehtävä. Meiltä puuttuu tosiasioihin perustuvia tietoja, joiden pohjalle rakentaa. Yksityiset henkilöt tuntevat kenttää vain rajoitetusti ja omalta kannaltaan. Kun perustiedot puuttuvat, on eri asioissa tapahtuva keskustelu ja mielipiteiden vaihtaminen usein turhaa ja huonosti tuloksiin johtavaa. Ei olla esimerkiksi selvillä siitä, mitä kuuroutumisen ajankohta vaikuttaa kuuron henkiseen kehitykseen. On myös olemassa määrätyllä tavalla huollon tarpeessa olevia kuuroja, joitten olemassaolosta ja probleemoista ei ole tietoa. Kuurojenyhdistyksissä etsitään uusia toimintamuotoja. Olisi ehkä paikallaan suorittaa maassamme laaja kuuroja koskeva tutkimus, josta saatavien tulosten perusteella em. pitemmällä tähtäimellä tehtävä kokonaissuunnitelma voitaisiin laatia. Alkanut vuosi tulee osoittamaan, riittääkö voimia tällaisen pitemmälle tähtäävän suunnitelman aikaansaamiseen. Toivottavasti.

V. M. Ruusumaa:

KUN NUORI VIINI KUKKII...

Juna tulla tuhahtaa ja pysähtyy puksuttaen, puhisten ja pihisten pienen maaseutukaupungin asemalle. Vaunuista alkaa tungeksia väkeä asemasillalle, toiset kiireissään, toiset verkalleen. Toisia ollaan vastassa. Silloin vaihdellaan häliseviä ja iloisia tervehdyksiä, suikataanpa suutakin siellä täällä. Mutta on niitäkin, jotka eivät ole edes odottaneetkaan ketään vastaansa ja he lähtevätkin muina miehinä astelemaan omaa tietään.

Heidän lajiinsa kuuluu varmasti tuo pari, joka viimeisenä laskeutuu makuuvaunusta asemasillalle. Kun katselet heitä niin välähtää mieleesi: nuori pari — häämatkalla!

Sen päättelemiseen ei tarvitakaan kovin suurta huomiokykyä. Katsokaahan vain, kuinka he astelevat hiljalleen eteenpäin, tiiviisti toistensa käsikynkässä, kylkiluut kylkiluitten lomiin painuneena ja katseet toisiinsa upottautuneina. Sinä pysähdyt seuraamaan heitä silmilläsi ja varmistut yhä käsityksessäsi.

Totisesti: nuori pari! Nainen on kaikkein hempeimmillään. Hänen puvussaan ja hatussaan loistelee etelän kukkea värikylläisyys kaikessa rehevyydessään. Kajastus jostakin ikionnellisesta, ihmeellisestä salaisuudesta kuvasteleiksen hänen silmissään. Poskilla hohtelee lämmin ruso, ja kosteilla, puoliavoimilla huulilla hehkuu raikas, tumma punerrus ikäänkuin tuoreen suutelon jäljiltä. — Mutta mies on uljas kuin nuori jalopeura, joka juuri on suoritunut voitollisena ensimmäisestä suuresta ottelustaan. Hänen katseessaan hymyää ylväs valloittaja ja hänen loistavassa ilmeessään voimallinen valtias, jonka jalkojen juuressa maailma on nöyrästi alamainen.

Nuori pari kulkee ihmisvirran viemänä asematorille, missä välkähtelevä autopirssi on valmiina tarjoamaan auliisti palvelustaan. Miehen kädenliike on majesteetillinen, kun hän viittaa auton luokseen! Vastanaineet heittäytyvät rentoina sen hyllyville istuimille ja miehen äänessä kalskahtaa teräs:

— Hotelliin!

Aurinko helottaa herttaisesti. Sen kirkkaus kimaltelee talojen ikkunaruuduissa ja sädehtii riemullisena kaupunkilaisten katseissa; ja heleästi hymyilee koko tuo kesäisen keskipäivän huikaisevassa valotulvassa kylpevä kaupunki. Myöskin vanha ja matala, valkeaksi maalattu hotelli hymyilee herttaisesti vähäisen puistikon taustalla, ja sen valkeitten, punaraitaisten uutimien verhoamat ikkunat iskeskelevät veikeän ymmärtäväisesti silmää, kun nuoret vastanaineet astuvat autosta rakennuksen pääoven eteen. Kultakaluunaisen ovenvartijankin suupielessä pilkisteleikse alamainen hymynväre, kun hän syvään kumartaen lennättää ulko-oven sepposen selälleen nuoren pariskunnan käydä siitä sisälle. — Kaikki, kaikki on pelkkää päivänpaisteista hymyä. Tuntuu kuin koko maailman kaikkeus hymyäisi noille nuorille vastanaineille tänä ihanana päivänä, jolloin ei edes pieninkään pahaenteinen pilvenhattara sumenna korkeana kaartuvan taivaan heleätä sineä.

Siistiydyttyään nuori pari on lähtenyt kävelylle katselemaan tätä sisämaan kaupunkia, johon he ovat ensimmäiseksi pysähtyneet kuherrusmatkallaan. Kuinka soma se onkaan! Matalat puutalot ovat enimmäkseen valkoiseksi maalatut. Kadut ovat leveitä, ja useita niistä reunustavat lehtevät koivut. Vastaantulevat tarkastelevat peittelemättömällä uteliaisuudella nuorta vastanainutta pariskuntaa, joka vaeltelee vailla varsinaista päämäärää kaupungin katuja pitkin. Ja nuoresta parista tuntuu siltä, kuin jokainen vastaantulija arvaisi suopealla ymmärtämyksellä heidän suloisen salaisuutensa tajuamatta kuitenkaan sen pohjimmaisinta ihanuutta. Tämä tunto nostaa tuon tuostakin rusottavan punan nuoren naisen poskille ja pullistaa ylpeästi nuoren miehen rintaa.

Niin he päätyvät alas satamaan, rantatorille, missä pyylevät mummot kojussaan kaupittelevat tuopittain suolaista kahvia. Vastanaineet sivuuttavat kojun kojulta — mutta yhtäkkiä nuoren rouvan tekee mieli kahvia. Hänestä olisi kuvaamattoman, rajattoman, äärettömän ihanaa istahtaa rahille tuollaisen kojun eteen särpimään kuumaa, tuoksuvaa kahvia, ja hän lausuu julki yhtäkkisen mielitekonsa. Mies empii, ehdottaa jotakin oikeaa kahvilaa. Mutta nainen on saanut kertakaikkiaan päähänsä, että heidän pitää juoda kahvia, juuri nyt, ja juuri tuollaisen kojun edessä olevalla rahilla vieretysten. Aivan kuin he olisivat maalaismökin isäntä ja emäntä, ensimmäisellä kaupunkimatkallaan. Eikä miehen auta muu kuin suostua, vaikka kaikesta huomaa, että taipuminen hänestä on kovin karvasta.

Mutta kahvi onkin suolaista, sillä kaupustelija-eukko ropsauttaa jokaiseen pannulliseen suolaa oikein roppakädellä. Mitäs siitä! Mies kyllä irvistää ja jättää tuoppinsa koskematta ensimmäisen maistamisen jälkeen. Mutta nuori rouva — hänestä on kaikki äärettömän hauskaa. Vaikka suolainen kahvi kirveleekin suuta, niin hän juo kuin juokin sen viimeistä tilkkaa myöten. Sitten hän, hymyillen onnellisena suun koko leveydellä lausuu:

— Olipa se suloista! Nyt sinun täytyy antaa suukko sen päälle.

Se on tietenkin häneltä vain leikkiä. Mutta mies ei moista leikkiä ymmärrä — näin ihmisten läsnäollessa — ja siksi nolostunut punerrus kohoaa hänen poskipäilleen ja hän kivahtaa vihaisesti:

— Ole vaiti!

Mutta siinä hän tekee aviovirheen. Nuori nainen tarttuu nyt itsepäisesti mielijohteeseensa. Hänen pitää saada suukko, sillä kahvi oli niin suolaista. Ja hän kurkottaa rusottavat huulensa vieläkin puoli leikillään, väistyvän miehen puoleen. Tämä vetäytyy loitomma... ja nyt tapahtuu onnettomuus! Rahi kellahtaa nurin, ja siinä sätkyttelee nuori rouva selällään nylonsukkien verhoamia solakoita sääriään.

... Noin tähän aikaan jostakin järven takaa nousee taivaalle pilven lonka. Ei suuren suuri, sen kokoinen vain, ettei taivas enää ole eheän sininen.

Vähän myöhemmin ollaan kahvilassa. Taannoinen vahinko on jo haihtumassa mielistä, ja nyt tilataan kahvia pienten sokeripullien kera. Nuori rouva hymyilee jälleen onnellisena, ja miehenkin olemuksesta heijastuu ylväs mielen tasapaino.

Nainen on syönyt pullansa ja juonut kahvinsa. Hän tuijottaa nyt haltioituneena mieheensä, ja yhtäkkiä hänen huuliltaan kuuluu huokaus:

— Pulu, pulu, kuinka sinä olet suloinen!...

Huokaus ei ole kovin äänekäs, sellainen vain, että sen kuulee koko kahvilayleisö, joka on uteliaalla mielenkiinnolla seurannut nuoren avioparin eleitä.

Mutta mies närkästyy ja ärähtää:

— Älä ole hupsu!

Nainen käy vakavaksi — mutta ei... eihän mies voinut tosissaan noin sanoa. Leikkiähän se tietysti oli. Hän heläyttää naurun ja sanoo kovemmin kuin oli tarkoittanutkaan:

— Pulu älä suutu. Anna mieluummin pusu. Tytin suu on vieläkin suolainen.

Mutta mikä tuli nyt miehelle? Hän nousee kiivaasti pystyyn ja ärjäisee:

— Nyt lähdetään!

Ja he poistuvat, kahvilayleisön seuratessa heitä katseillaan, joista kuvastuu peittelemätön mielihyvä. Kun ikkunapöydissä istujat kotvan kuluttua silmäilevät kadulle, niin he näkevät nuoren pariskunnan seisovan kahvilan edustalla. Mies puhuu jotakin kiihkeästi, levitellen vilkkaasti käsiään ja polkien jalkaa, ja nainen vetää esiin nenäliinan. Sitten he häipyvät jonnekin, miehen edelleen viittoillessa vasemmalla kädellään...

Hotellin ravintolassa nuori pari on iltapuolella nauttimassa päivällistä.

On jo ehditty syödä leikkeleet. Naisen kasvoista ei enää päily sama hymy kuin aamulla. Hän on nyt vakava — melkeinpä kärsivän näköinen. Ja sitten tuodaan ruokalista, tarjoilijan jäädessä pöydän viereen tilausta odottamaan.

Mies ehdottaa Stroganoffia.

Naisen silmät leviävät pyöreiksi ja naurun sekaisella äänellä hän huomauttaa:

— Stroganoff? Sehän on ihmisen nimi.

Miehen silmiin ja kasvoille kohoaa hermostunut ilme, joka lievästi vivahtaa mielipuolisuuteen.

— Niin on! Se on ihmisen nimi. Mutta ruoka on apinan lihaa ja me otamme sitä!

Nyt... nyt... nainen nousee kiivaasti ja ihan juoksee ruokasalin poikki eteiseen itku kurkussa.

Seuraavassa hetkessä he ovat huoneessaan molemmat, nainen edellä, mies perässä. Nainen heittäytyy vatsalleen sänkyyn, ja mies pysähtyy neuvottomana ovelle.

Nuori nainen nyyhkii niin, että hartiat nytkähtelevät ikäänkuin kouristuksessa. Vihdoin mies uskaltaa lähestyä.

— Tytti, mikä sinun on? Älä itke.

Mutta nainen nyyhkii edelleen. Mies on tuokion vaiti. Sitten hän taputtaa vaimoansa — vahingossa takapuoleen — ja lausuu rukoilevalla äänellä:

— Tytti...

Yhtäkkiä nainen kimpoaa istualleen. Tuijottaa hehkuvin silmin mieheensä... katseessaan sammumaton viha...

— Sinä... sinä... senkin Stroganoff!!!

Ja heittäytyy jälleen vuoteeseen, purskahtaa hurjaan itkuun, joka on melkein kuin ulvontaa.

Näihin aikoihin taivas on peittynyt pilveen ja nyt ensimmäiset rankkasateen pisarat rapsahtelevat ikkunaruutuihin, samalla kun koko huone on käynyt hämäräksi.

Mies seisoo keskellä huoneen lattiaa, äärimmäinen avuttomuus katseessaan, suu älyttömästi avoinna — käsittämättä tästä kaikesta niin kerrassaan mitään.

RAAMATUN TAPAHTUMAT — *ja taiteilijan työ*

"Raamatun henkilöt ja kertomukset ovat vuosikausia herättäneet minussa taiteellista luomisintoa ja väärentämätöntä, puhdasta iloa", sanoi taiteilijatar Ina *Colliander* atelierissään, missä saimme katsella hänen runsasta tuotantoaan puupiirroksina raamatullisista aiheista.

Ina Colliander on syntynyt vuonna 1905 Pietarissa, missä hänen isänsä toimi arkkitehtinä. Vuonna 1922 tuli nuori neito Helsinkiin ja ajatteli vakavissaan pyrkiä Ateneumiin, missä olisi saanut kehittää taiteellisia taipumuksiaan, joita hänessä oli sekä äidin että isän puolelta. Vanhemmat eivät kuitenkaan olleet halukkaita laskemaan tytärtään taiteilijan ohdakkeiselle polulle ja niinpä Ina yritti antautua lastenhoito-opistossa käytännölliselle alalle, joka antaisi turvatumman leivän. Yritys supistui kuitenkin vain puoleen vuoteen sillä, veri veti yhä voimakkaammin taiteelliseen luomistyöhön — ja vanhemmat myöntyivät.

Vuosikymmenien aikana ei Ina Collianderin elämä kuitenkaan ole ollut vain taiteellista luomistyötä, vaan siihen on sisältynyt paljon muitakin velvollisuuksia. Perustaessaan kodin kirjailija Tito Collianderin kanssa kasvoivat tehtävät vaimona ja kolmen lapsen äitinä, ja onpa häneltä vielä riittänyt aikaa huolehtia iäkkäästä äidistäänkin. Mutta vaikka ei ehken aina ole ollut helppoa, niin se tuli, joka on lämmittänyt hänen taiteellista luomistyötään, heijastuu myös koko hänen olemuksestaan, joka antaa kuvan vaatimattomasta, herttaisesta ja nöyrästä ihmisestä. Uskoisi, että hän on aiheittensa mukana kasvanut, sillä onhan niin, että työ mitä teemme muokkaa meidät sellaisiksi kuin olemme.

Toisia taiteilijan töitä on katsottava tavallista kauemmin koska niissä on useampia henkilöitä ja vertauskuvallisia ilmauksia. Sellaisia ovat suurikokoinen puupiirros, missä joukko poikia, joilta on läheinen tyttöystävä kuollut, kuvailevat toisilleen taivasta, missä tyttö nyt on, ja miten paljon pyhiä henkilöitä siellä on. Näitä pyhimyksiäkin on taulussa ja myöskin Neitsyt Maria Jeeuslapsi sylissään .

Tässä ei ole syytä mainita kaikkia hänen töitään, jotka käsittävät sekä puupiirroksia, öljymaalauksia että keramiikkatöitä, mutta raamatullisista aiheista puheenollen voitaisiin vielä mainita mm.: "Paratiisi", "Ehtoollinen", "Aatamin kyynel", "Jeesuksen hautauskuva", "Jeesuksen ylösnousemus", "Usko ja toivo". Monet Italian matkatkin ovat tuottaneet kauniita työtuloksia.

Vilho Nenonen.

Tuira:

Kuollut lintu

Talvi tuli liian aikaisin.
Vielä vihertäville pihakoivun lehdille
satoi jo lunta.
Ja koko lyhyen kesän
ilonani ollut peippo
on lopettanut laulunsa
ja makaa paleltuneena puun juurella.

Lumessa näkyy askelten jäljet,
jotka vievät poispäin.
Sen koivun ja kuolleen linnun luota
ne lähtevät.
Ja maahan jää ruma jälki...
On kuin kulkija
olisi ollut väsynyt, —
hyvin väsynyt.

Mutta aamulla,
kun aurinko on noussut
ja lämmittää taas maata,
katoavat lumi ja jäljet.
Vain lintu on kuolleena
pihakoivun juurella.

KUVIA KULTTUURIPÄIVILTÄ JYVÄSKYLÄSSÄ 2-4. 11. 1962

Jyväskylän ryhmä: Näytelmäkilpailun 1 palk.

Liisa Kauppinen, lausunnan A-sarjan voittaja

Helsingin ryhmä: Näytelmäkilpailun 2 palk.

Kilpailuja seuraavaa yleisöä

Jyväskylän nuorten kuoro

Poloneesi

Kansallispukuesittely

Jyväskyläläisten tanhuesitys

Markkulassa merkittyä

Mieleni nyt tekevi kertoa näistä Markkulan alkuasukkaista eli liikkuvaan kalustoon kuuluvista.

Onhan niitä Suomessa kuurojenyhdistyksien taloja, on Turussa komea, Vaasassa suuri ja Oulussa, Mikkelissä, Lappeenrannassa jne. jonkinmoiset, mutta tuskinpa yhdessäkään näistä on sellaista menoa ja tapahtumia kuin täällä Markkulassa.

Eipä minun tarkoitukseni ole ryhtyä halventamaan edellämainittujen paikkakuntien yhdistyksiä ja taloja, eikä myöskään kehua Markkulaa, vaan yksinkertaisesti vain kertoa mitä olioita siellä asuu ja mitä tapahtuu.

Äsken minä pistäydyin tuolla kerhon puolella. Siellä oli joka ikkunan edessä nainen kädessä riepu ja lähistöllä sanko. Muita naisia oli pitkin seiniä hankaamassa kärpäsenpilkkuja.

Minä kysyin ihan yksinkertaisesti, jotta mitä täällä tehdään ja joku naisista vastasi, että pidetään suursiivousta. Kun minä siihen sanoin, että nytpä vasta kaikki sotkuiselta näyttää, niin huitoivat niillä rievuillaan ympäri korvia ja potkaisivat ovesta ulos.

Nurkan takana minä näin Pikku-Jussin hyvin pelokkaan näköisenä kurkistelemassa. Kun minä sitä ihmettelin, niin hän sanoi, jotta naiset olivat uhanneet siivouksen päätteeksi pestä hänet juuriharjalla ja Super-Vimillä.

Jokaisen ihmisen elämään ilmestyvät joskus synkät pilvet ja minä ymmärsin hyvin Pikku-Jussia, kun hänen taivaansa nyt oli mustana.

Pikku-Jussi ja Vasile asuivat siinä kahvion takaisessa kamarissa. Iso-Jussi asui kerhohuoneessa näyttämön lavalla.

Kun talossa joskus kävi vieraita, joille näytettiin paikkoja, niin minä aina vein heidät kerhohuoneeseen. Siellä minä panin heidät istumaan vastapäätä esirippua ja sanoin, että nyt esitetään näytelmä "Horteessa", jonka esittää sen kirjoittaja Iso-Jussi. Sitten minä vedin sen esiripun syrjään ja vieraat katsoivat näytelmää.

Joskus minä sanoin Iso-Jussille, että laittaa esirippuun kyltin: Markkulan vanhainkoti. Sillä tavallaan Iso-Jussi on kunnan, valtion ja kansaneläkkeen huollossa, vaikka repiikin päivisin Paperisammon muovituotteista saumareunoja.

Iltaisin on tavallista, ainakin kesällä, että Pikku-Jussi menee noin vain "viuh" kaupunkiin. Vasilen saattaa löytää kumartuneena ranskankielen oppikirjansa yli ja Iso-Jussi istuu kahvion puolella ja lukee vuoden 1928 Kuuromykkäin Lehteä.

Joskus myös Iso-Jussikin ja Vasile menevät "viuh" kaupunkiin ja silloin on minun parasta tehdä tarkastuskierros kerhon, kahvion ja muiden tilojen puolella. Ei ihme, jos jostain löytyy kohiseva vesihana tai ikkunat ja muut semmoiset rempallaan. Voi niitä vietävän pojanvintiöitä, kun eivät koskaan katso taakseen.

Markkulan kuvaan kuuluvat myös ne neljä Sampolaista, jotka asuvat muualla, mutta päivittäin käyvät Sammon pajassa leipää sekä särvintä sen päälle ansaitsemassa. Kun ne katsovat kuuluvansa taloon, niin lähtevät pois vasta iltamyöhään. Se on myös muiden jäsenten tiedossa ja siksipä heitäkin vilahtaa säännöllisesti Markkulan nurkissa.

Sulkapallopeli ja markkaranpaistaminen oli menneen kesän suosituin villitys. Minä luulen, että kaikki luulivat seuraavissa maailmankisoissa pelattavan myös sulkapalloa, kun niin innokkaasti harjoittelivat aamulla päivällä ja illalla. Mutta olihan siitä ainakin se etu, että jokainen luuli olevansa pistämätön mestari tuossa pelissä. Sitä samaa minäkin luulen — varsinkin itsestäni.

Makkaratakka pihan perällä savusi harva se ilta. Minä itse aina vein sinne vieraani ja jos olisin ymmärtänyt ottaa mukaan vieraskirjan, niin se olisi nyt täynnä arvokkaita nimiä, korulauseita sekä rasvatahroja ja sinapinjälkiä.

Siellä on istunut vuoronsa perään melkein jokainen Kuurojen Liiton hallituksen jäsen kärisevää makkaran palaa suuhunsa vieden. Jos joku ei ole, niin hänen kokemuksissaan (joskaan ei sivistyksessään) on ammottava aukko.

Muuten minusta on merkillistä kuinka Iso-Jussi ja Pikku-Jussi tuntevat kaikki naapurit. Kun tuota Markkulantietä ajaa autolla tai pyörällä tai kävelee joku lähiseudun asukkaista, niin molemmat Jussit heilauttavat tärkeän näköisenä kättään tuntemisen merkiksi. Ison-Jussin suhteen minä kyllä olen lopettanut ihmettelemisen, sillä nähtävästi hän tuntee kaikki kaupungin asukkaat aina maaherrasta Myllymäen tenttuukkoihin saakka. Iso-Jussilla on taito luoda suhteita, taruna kerrotaan kuinka kaupungissa oli takavuosina suuret musiikkijuhlat, jonka pääjuhlassa oli kunniavieraana itse presidentti Kekkonen. Ja Iso-Jussi istui kutsuvierasaitiossa melkein presidentin vieressä. Musiikki se pelasi ja muun kansan keskuudessa kiersi huhu, että tuo isolippainen mies siinä Kekkosen lähellä on presidentin ottopoika.

Ovat nämä Markkulan asukkaat ja kävijät viime aikoina räpytelleet silmiään. Tottumattomia kuin ovat julkisuuden valokeilaan. Tuohon valokeilaan on meidät linnankylän kuurot vetänyt urheiluliittomme toiminnanjohtaja. Hän on Urheiluairueessa tarkastellut meidän seuramme Hälin edesottamuksia vähemmän ystävällisin kynänpiirroin.

Toisaalta ymmärrän hyvin mainitun toiminnanjohtajan harmistumisen, kun yhteinen ystävämme Jari Nari(sija) on ymmärtämättömänä sivullisena, hänhän on ollut mukana urheiluliittomme korkeassa portaassa vain vaatimattomat 7—8 vuotta, ryhtynyt morkkaamaan urheiluliittomme otteita. Mutta toisaalta ei toiminnanjohtajan olisi pitänyt juuri sen vuoksi mennä höykyttämään syytöntä seuraamme. Varsinkin kun hän myös osoittaa puolestaan täysin ymmärtämättömän sivullisen otteita ja sehän on tavallaan merkillistä. Luulisi urheiluliiton toiminnanjohtajan enemmän tietävän liiton jäsenseuran toiminnasta. Mutta ehkä ne ulkomaanmatkat ja CISS:n kongressit ja sun muut konsertit vievät niin täydestään toiminnanjohtajan ajan, ettei hän esim. seurojen toimintakertomuksille ehdi tehdä muuta kuin työntää arkistoon, eli kaappiin, joka ennestään on täynnä vastaavia papereita siinä määrässä, että puolet sen sisällöstä pursuaa ulos jokaisella ovenavauksella.

Jatk. siv. 14

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
GOTT NYTT ÅR 1963

KAUSALA: Tingander, Heimo
KEMI: Lompola, Katri
KÖKLAKS: Sandblom, Edith
SUOMENNIEMI: Noro, Impi ja Arvo
YLISTARO: Sauselin, Anna

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

JANUARI | 67 ÅRGÅNGEN | Nr 1 - 1963

"GOOD WILL" FÖR DÖVA I ERITREA

* "Good will" är ett engelskt uttryck som är mycket vanligt. Det betyder "god vilja", dvs. välvilja, vänlighet samförstånd.

Då jag den 4 juni kom till flygfältet i Asmara, vinkades jag välkommen av fröken Elsie Roos och Anni Kauppinen samt missionärsparet Hagner. Vid tullen gick kön långsamt, ty tulltjänstemännen fuskade inte med sitt arbete, resväskor och allt genomletades noggrant. Då min tur kom, visade jag fitt finska pass.

— Var skall ni bo och hos vem? frågade tjänstemannen.

— Hos fröken Elsie Roos på dövskolan i Keren, svarade jag.

— Ja, henne känner vi ju. Hur länge skall herrn stanna i Eritrea?

— En knapp månad svarade jag.

— Varför en så kort tid, stanna längre, sade mannen med ett hjärtligt leende och gjorde ett kryss med sin krita på min resväska, som jag inte alls behövde öppna. Det kändes varmt i hjärtat: skolan i den lilla staden Keren var känd i huvudstaden. Den vänlighet jag mötte vid tullen var inte menat endast för mig utan för de döva och deras skola.

Dagen efter min ankomst till Keren fick jag audiens hos landshövringen Embaye. Å den finska dövmissionens vägnar och även å alla våra dövas vägnar tackade jag landshövdingen för den goda vilja han visat mot skolan. Det var ju hans förtjänst att skolan fick de gamla italienska stall, som nu tjäna som skollokaler. Berättade även, att alla medel som kommit från Finland äro endast från våra döva. Då märkte jag att landshövdingen blev rörd. Han fick tårar i ögonen då han bad mig sända sin hälsning till våra döva i Finland och även till Sveriges döva ifall jag skulle träffa dem. Han sade att dövmissionen är den enda missionen i Eritrea som han av fullt hjärta tackar, ty här kan man se endast osjälviskhet och sann kärlek.

Och från ännu högre håll fick jag se good will mot skolan, då kejsaren Haile Selassie besökte skolan den 24 juni. Då fröken Roos höll sin lilla lektion ville inte kejsaren sitta på den tron som man hade ställt i ordning åt honom. Han kom alldeles bredvid eleverna och lyssnade till deras tal. Han kunde förstå, när en liten pojke med klar stämma sade: Välkommen Eders Majestät, Gud välsigne Er. Kejsaren kysste pojken på kinden och gav honom ett fint guldmynt. Det var mera än good will, det var kärlek.

Det syntes mig att landet var fattigt och jag tror att det dröjer länge innan staten kan överta dövundervisningen. De dövas hjälp i Sverige och Finland behövs ännu länge. I hela landet Etiopien—Eritrea torde det finnas 25—23 milj. Invånare. Då måste det finnas 15 000—23 000 döva, av vilka minst 2 000 är i skolåldern. I skolan i Keren finns det plats endast för 20 elever på en gång. Hur skall vi kunna hjälpa dem?

Lauri Paunu

Dövidrotten i Finland "genom tiderna"

Orden "Genom tiderna" i ovanstående rubrik har allt skäl att vara prickade, ty så värst gammal är idrotten bland de döva här i Finland inte. Kanske stenålderns döva ynglingar sprang ikapp och kastade sten, kanske de även som troligt är, behandlades djuriskt och blevo åsidosatta enligt gängse dåtida uppfattning. Om forntidens döva finns det egentligen inga riktigt säkra uppgifter i idrottsligt sammanhang, men enligt vissa källor nämnes det att några århundraden före Kristus levde i Babylon en döv prins som väl hävdade sig i idrottslig konkurrens. Han föddes dövstum, men hans far perserkonungen Assurbanipal, mäktig och snar till vrede, befallde sina lärare och uppfostrare att ta hand om den dövstumme pojken, som med tiden började kunna tala och växte upp till en välväxt yngling. Också den tiden blev de döva åsidosatta, men Assurbanipal älskade barnet och motsatte sig alla fördomar. Om historien givit upphov till bättre uppfattning om den döve individen och till den första idrottsgryningen bland dessa, må de lärde tvista om.

Men vi skola tala om finsk dövidrotts gryende tillkomst. Det var egentligen först kring sekelskiftet som en skara döva i Kaisaniemiparken i Helsingfors såg på när några kraftkarlar, hörande visst, tränade och löpte, hoppade och kastade på tid och mått. Och så började de första gryende stegen i vår dövidrotts annaler, då många började ryckas med i den allmänna hänförelsen för kroppsövningar. Det var början till den första idrottsklubben för döva i vårt land. Den grundades år 1904 och hette Helsingfors Dövas Idrotts-

och Gymnastikklubb. Det följde så småningom regelbundna övningar och tävlingar, till en början primitivt. Men också färdighet och idrottsbegåvningar började komma fram i de dövas idrottsleder. Bland de mest kända som kom fram i det dåvarande rampljuset var de legendariska namnen Oskar Wetzell och Antti Jokelainen. Wetzell, en simhoppare av rang, stod väl i hörande konkurrens med bl.a. finska mästerskap och deltagande i olympiska spelen i London 1904 och Stockholm 1912, där bl.a. Hannes Kolehmainen började med att göra det finska idrottsnamnet världsberömt och fruktat. Oskar Wetzell är väl den enda döv som fått den ovanskliga äran att delta i en stor olympiad. Han rycktes tidigt bort i blomman av sin ålder år 1928. — "Den finska björnen" som Antti Jokelainen kallades, deltog redan år 1908 i nordiska tävlingar i Köpenhamn och väckte uppmärksamhet genom att gå segrande fram och så det första fröet för finska dövidrottens fruktade renommé runt om i världen. Jokelainen var en stor idrottsbegåvning och nådde den häpnadsväckande tiden 11,2 på 100 m trots den tidens bristande tekniska möjligheter. Vad månne det blivit av honom om han fått stifta bekantskap med våra tiders metodiska träningsmöjligheter och tekniska uppsving?

Efter första världskriget, då allt före det naturligt nog stagnat till, började vår dövidrott småningom åka upp i full blom. Finlands Dövas Idrottsförbund (SKUL) som kom till år 1920, blev den sammanslutning som enade dövidrotten och som blev till mycken stor nytta. Våra döva idrottare (även damer kommo till) började oftare resa utomlands och fira stora lagrar. De första finska dövmästerskapen i allmän idrott gingo år 1928 i Kotka och har sedan dess hållits varje år. I de dövas första olympiad i Paris år 1924 deltog inga finländare. Först i Nürnberg i Tyskland år 1931 kunde vi vara med och erövrade flere guldmedaljer till allas förvåning. Man väntade sig väl att det lilla Finland skulle inte skulle göra något väsen av sig. Sedan dess har de finska dövidrottsmännen deltagit i så gott som alla världsspel för döva, som de numera kallas sedan ordet olympiad förbjöds för att förbehållas den egentliga olympiaden ensamt. De senaste världsspelen gick som bekant i fjol i Helsingfors då Finland fick äran att stå för arrangemangen. Den blev den största hittils, både numerärt och till omfånget. I alla dessa spel har våra dövidrottare mer än väl hävdat sig och gjort det finska idrottsnamnet ärat och fruktat. Huru många medaljer de tillfört vårt land, det vete endast gudarna. Höjdpunkten nåddes år 1949 i Köpenhamn då inte mindre än 12 guldmedaljer och ett antal silver och brons erövrades i ädel kamp med den yppersta världseliten. Många fina individuella prestationer har gjorts av våra idrottsmän i dessa spel och de många internationella tävlingar de deltagit i. Deras namn stå för all framtid inristade i vår idrottshistorik, de äro för många för att nämnas här. Men ett bör särskilt framhållas, företrädande de andra. Det är resen Valentin (Vaala) Kaurela, som deltog i fem världsspel i rad och gjorde den otroliga prestationen att ta fem guldmedaljer i sin specialgren, kulstötningen, förutom en del guld och annan valör i olika grenar. En bragd som inte har sin like i hela världen. Då han dessutom är en verklig idrottens gentleman, försynt och utan later, har vi skäl att vara stolta över våra idrottsmän som liksom Vaala äro lika exemplariska.

Liktydigt med den fria idrotten har vinteridrotten det gemensamt, både i den gryende tillkomsten och den framgångsrika utvecklingen. Sedan vinterspelen började år 1947 i Innsbruck i Österrike har våra döva skidlöpare varit med så gott som varje gång och därtill kommit hem också varenda gång med fickorna fulla med medaljer, mest av ädel valör.

Som man ser av denna korta överblick står vårt lands döva idrottsmän högst i kurs på världsarenan och att vi kunna vara stolta över dem. Vi få icke också glömma de styrande i SKUL som offrat tid och krafter för vår dövidrotts förkovran. Namn som Eino Karilas, den egentliga banbrytaren inom finsk dövidrott och stiftare av både landets första idrottsförening för döva och SKUL, samt Rurik Pitkänen, Väinö Sihvola, Lauri Vainola, Jussi Luomajoki, Urho Lehtimäki m.fl. äro bland de som fört fram den finska dövidrotten till dess nuvarande starka position.

Det största kruxet som de ledande har att brottas med är ekonomiska problem. Visserligen har staten stött verksamheten med årligt understöd. Men det krävs pengar att representera landet utomlands. I år har staten obegripligt nog för första gången förkastat anhållan om resundrstöd till Norge och Göteborg. Vi har icke som de hörande inkomster från kassabringande tävlingar, och SKUL har tvungits att i år länsa fonderna för att få det hela ihop. *B. A.*

Miraklet Hellen Keller

Teaterpjäsen om Helen Keller blev en stor framgång i en rad länder, även i Sverige. Den nu aktuella filmen om Helen Kellers liv, som snart får premiär i Sverige, är en ovanlig amerikansk film. Den är gripande men ger framför allt en realistisk bild av denna blinda och döva lilla flicka, som kom att slå hela världen med häpnad och beundran. Helen Keller har som få andra visat att den mänskliga viljan har en obegränsad förmåga att övervinna de största hinder.

Hon var ett människodjur. Hennes ögon var vilda av tomhet och skräck, håret hängde i kletiga testar, munnen tuggade glupskt. En sjuårig flicka som genom en oförklarlig sjukdom i den späda barndomen blivit döv, blind och stum. För att gottgöra hennes hemsökelse lät föräldrarna henne göra som hon ville, hon gick runt matbordet och slet till sig maten ur tallrikarna, såsen rann nerför hennes förkläde, ansiktet var nergrisat, de enda ljud hon kunde få fram var grymtningar. Hon snubblade ut och sträckte sina händer mot himlen, en himmel som hon aldrig skulle få se.

Familjen återkom gång på gång till samma förtvivlade konstaterande: "Hon är en idiot. Vi måste skicka bort henne till någon anstalt. Hon kan ju inte ens hålla sig ren." Men modern slogs för sitt barn, denna Helen Keller som blev instängd i sitt eget huvud som i en mörk, tyst grav.

I dag är Helen Keller 82 år och känd över hela världen som det vackraste exemplet på mänskligt mod och på den mänskliga viljans förmåga att övervinna lidande, total isolering och andra ofattbara svårigheter. Den amerikanske författaren Mark Twain har kallat henne den största kvinna som levt på jorden sedan Jeanne d'Arc. Andra har kallat henne ett helgon för vår tid, men då bör man tillägga att hom är ett helgon som håller för den nyktraste granskning. Hennes liv är ett äventyr, en lång färd in i lycka och ljus och glädje. Hon har nått dit därför att hon har ägnat sitt liv åt att hjälpa andra. Den döva och blinda Helen Keller har under hela 1900-talet gjort mer än någon annan för att hjälpa världens handikappade till en drägligare tillvaro. Bara de blinda är i dag 14 miljoner. De känner alla Helen Keller, många har mött henne, och då har hennes fingrar rört vid deras läppar och strupe — på detta sätt har hon kunnat uppfatta vad de sagt. Det är denna omsorg om andra människor som räddat Helen Keller till livet.

Berättelsen om hur man öppnade barndomens grav för Helen Keller skildras i den aktuella filmen "Miraklet". Det är ovanlig amerikansk film, den är fjärran från Hollywoods tårtfabrik, och ingen sentimental filmingenjör har fått chansen att komma inom räckhåll för filmen om Helen Keller. Den är inspelad i New York och på olika platser i New Jersey, filmens människor och miljöer har en påträngande närhet, man har verkligen en känsla av att befinna sig i Tuscumbia, Alabama, i slutet av 80-talet då Helen Keller fick sin själ tillbaka av den tappraste och envetnaste lärarinna som någonsin kämpat med ett barn — Anne Sullivan. I filmen spelas denna Anne av Anne Bancroft, som också gjorde Anne i pjäsversionen, en framgång inte minst hos oss — den spelades under en hel säsong på Vasan med Maj-Britt Nilsson som Anne Sullivan. Men rollen är naturligtvis mest Anne Bancrofts; detta unga amerikanska teatergeni har arbetat hårt med den, och hon har också spelat den för Helen Keller själv.

Det var strax efter premiären på Broadway hösten 1959 som Helen Keller satt i salongen med sin följeslagerska Polly Thomson. Den livliga och glada Polly Thomson översatte pjäsens repliker i hennes hand, hon berättade handlingen och gav en glimt av huvudpersonernas minspel. Med hjälp av luftens och golvets vibrationer kunde Helen Keller (som när hon "hör" musik) uppfatta känslostyrkan i spelet. Och gång på gång gjorde hon den karakteristiska Kellergesten, händerna som sträcktes upp i ögonblick av förtjusning. Hon har sagt: "Naturligtvis kan inte mina fingrar omedelbart få ett helhetsintryck, men jag känner enskildheterna och sammanfogar dem i mitt inre."

Det är inte bara Anne Bancroft som flyttat över från pjäs till film, samma resa har Helen Keller-rollens Patty Duke gjort. Producenten Fred Coe, regissören Arthur Penn och författaren William Gibson har varit med ännu längre. De kallas för de tre björnarna av Helen Keller, och de har arbetat tillsammans sedan hösten 1957, då pjäsens och filmens handling visades första gången i en 90 minuter lång TV-föreställning. Fem års slit och erfarenhet ligger alltså bakom "Miraklet" när den nu blivit film, det trägna arbetet har givit full utdelning. Alla har åldrats, men den som åldrats mest är lilla barnstjärnan Patty Duke, som var en liten flicka när hon började; nu är hon en liten kvinna på fjorton år. Men hur kan hon ge en bild av den sjuåriga Helen Keller i Söderns Tuscumbia 1887?

Förklaringen är att Helen Keller var ett ovanligt kraftigt barn, hon såg faktiskt ut som en tonåring. Hon var frisk och stark, hon levde trots sitt handikapp ett fritt liv på den mest underbara sydstatsfarm. "Ivy Green" hette kapten Kellers stora gård, som var omgiven av fruktträd och åkerfält. När fälten plöjdes fylldes luften av jordlukt som blandades med dofterna från de blommande fruktträden. Hela huset var överväxt med murgröna (ivy green), gula klängrosor, vildvin och kaprifolrankor. Bortanför ägorna fanns Söderns romantiska skogar med persimon och barrträd, eldröda slingerväxter och judasträd. Ett paradis på jorden.

Helen Keller upplevde det som dofter. Men ändå var hon egentligen ett levande ingenting — i hennes instängda värld fanns varken hopp, framtid, tro eller glädje. Mest liknade hon ett djur, hennes raserianfall kom snabbt och oväntat, hon kastade sig i ilska på golvet eller marken. Hon var en mycket farlig motståndare genom sin rasande styrka.

Men hon blev inte skickad till anstalt. Hennes mor lyckades övertala fadern att söka efter hjälp från det nyinrättade Perkinsinstitutet för blinda och döva i Boston. Det var den första skolan i sitt slag i Amerika, den hade grundats av upplysta och uppoffrande människor — desto modigare som man för något mer än hundra år sedan fortfarande trodde att blindhet och dövhet var ett rättvist straff från Gud. Men det var vid Perkinsinstitutet man fann att denna åsikt måste vara galen. Dock höll man fast vid antagandet att handikappade människor är underlägsna normala i fråga om själslig styrka.

Det där trodde inte den nittonåriga Anne Sullivan på. Hon hade kommit till Perkinsinstitutet efter en barndom på ett amerikanskt fattighus i Massachusetts, hon var opererad nio gånger för hotande blindhet och kunde nu se hjälpligt men bar alltid svarta glasögon. Hon var en överlägset begåvad elev. Hon hade snabbt lärt sig de dövas handalfabet (uppfunnet av spanska munkar som avlagt tysthetslöfte), och hon behärskade också blindskrift. Men man var mycket tveksam när man sände i väg henne till kapten Kellers. Anne Sullivan var en enveten och stark personlighet, impulsiv, högljudd, våldsam i sin glädje och i sin sorg.

Hon blev inte särskilt väl mottagen hos Kellers. Kaptenen tyckte inte om henne, att hon såg så dåligt kom som en chock för honom: "Ska ett blint barn lära ett annat blint barn?" Med Helen råkade hon omedelbart i slagsmål. Men hon slog tillbaka. Familjen gapade av förvåning, hur kunde Anne ge sig på detta hjälplösa barn, var hon riktigt klok? Men Anne kastade en docka i famnen på Helen och grep hennes uppsträckta han och stavade snabbt ordet docka i handen. Så fortsatte hon att stava det ena ordet efter det andra. "Gör som mina fingrar gör! Bry dig inte om vad det betyder!"

Men ordets betydelse var nyckeln till Helen Kellers gravkammare. Det var Anne Sullivans stora upptäckt, hon visste redan när hon tog i Helen första gången att kunde hon bara med handalfabetet lära henne ord och sedan få henne att förbinda orden med ting och saker, då skulle Helens själ frigöras. Har man inga ord kan man inte tänka. Och kan man inte tänka, då är man inte människa utan djur.

Det värsta hindret var familjen Kellers missriktade kärlek. Först måste Anne Sullivan få flickan rumsren. Annes andra huvudtanke var den idé som först i våra dagar blivit helt erkänd, nämligen att handikappade barn skall behandlas som andra barn. Och de skall inte isoleras utan leva normalt bland de normala. "Hela huset står ju på huvudet för tyrannen Helen!" ropade Anne. "Jag måste befria henne från sex års medlidande och kärlek!" Det

TEMA FÖR STOCKHOLMKONGRESSEN PRELIMINÄRT FASTSTÄLLDA

Arbetet med förberedelserna för IV Världskongressen för döva nästa år fortskrider planenligt. Arbetsutskottet och kongresskommittén har täta sammanträden i Stockholm. Sekreterare Grönstedt har t. ex. varit nere i Rom och haft överläggningar med generalsekreterare Magarotto. Sista sammanträdet hade kongresskommittén den 23 nov. och det blir nytt sammanträde den 17 dec.

Kongressens huvudtema har fastställts till:

DEN DÖVE I DAGENS OCH MORGONDAGENS VÄRLD

De tema som de olika kommissionerna kommer att behandla har preliminärt fastställts och är följande:

Kommissionen för medicin och audiologi

Definition och klassificering av dövhet ur audiologisk synpunkt.

Kommissionen för psykologi

Medel för att uppställa den döves intellektuella utveckling och sociala anpassningsförmåga.

Kommissionen för instruktion och omskolning

Yrkesmässig rehabilitering av den döve med utgångspunkt från den tekniska utvecklingen.

Kommissionen för sociala frågor

Metoder att förhindra social diskriminering av de döva.

Förhållandet mellan de döva och de hörande i arbetsmiljö.

Kommissionen för kulturfrågor

Personlig mognad som grund för god kultur.

Bildning som kulturskapare.

Bildkonstens betydelse inom kulturen.

Samhällsutvecklingen speglad i tidningar, tidskrifter och TV.

Kommissionen för pedagogi

Förskoleutbildning av döva barn eller

Teoretisk vidareutbildning av döva ungdomar.

Kommissionen för teckenspråket

Uppbyggande av ett interantionellt åtbördsspråk.

Arbetsgrupp för hjälp åt döva i de underutvecklade länderna

Denna arbetsgrupp är avsedd att ordnas genom NIB (Nämnden för internationellt bistånd). Följande tema är föreslagna:

Psykologiska aspekter på analfabetismen bland de döva, speciellt med tanke på förhållandena i de underutvecklade länderna.

Medicinska synpunkter på hjälpen till de döva i de underutvecklade länderna.

Den döves arbetsmöjligheter i de underutvecklade länderna.

är som bekant lättare att tycka synd om en människa än att hjälpa denna människa.

Forts. i nästa nr

Idrottsnyheter

SKUL:s SKIDMÄSTERSKAPSTÄVLINGAR och uttagningstävlingar hålles i Lahtis, Salpausselkä den 2—3 februari 1963.

Tävlingscentra är i Maakuntatalo, Mariankatu 8.

Tävlingsprogram:

Lördag kl 14: Allmän 15 km. oldboys över 35 år 15 km och juniorer under 21 år 15 km.

Söndag kl 10: Allmän 30 km och damer 5 km.

I lagskidningen på 15 km tages de 3 bästas i varje förening i beaktande, oberoende av de olika klasserna.

Våra dam- och herr-representanter till skidspelen i Åre uttages samtidigt.

Anmälan om deltagande bör göras senast den 28 januari till adress: Huvi Mattila, Vuohtiank. 26, Lahti.

LAHDEN KUUROT URHEILIJAT

Huvi Mattila, ord. — *Reino Sulkanen,* sekreterare

I samband med ovanstående mästerskap anordnas samkväm med program i Maakuntatalo, Mariank. 8 (hörnet av Mariank. och Hämeenk.), ingång från gårdssidan, lördag kl 19. Också tävlingarnas avslutande samkväm hålles å samma ställe söndag kl 15.

Välkommen till Lahtis och Salpausselkä, det världsberömda skidcentrat!

Möten

VASA Dövas Förenings stadgeenliga årsmöte hålles den 27 januari 1963 kl 13 i egna föreningshuset, Hantverkargatan 6, Brändö.

ÅBO Dövas förenings stadgeenliga årsmöte hålles den 19 januari kl 18 i föreningshuset, Henriksgatan 4. Till behandling de i stadgarnas 8 § bestämda ärendena samt val av representanter för FDF:s årsmöte.

Alla medlemmars närvaro är nödvändigt och medlemskortet bör medtagas.

HDF:s SCHACKKLUBBS årsmöte hålles den 22 januari 1963 kl 19 i HDF:s lokal.

HELSINGFORS DÖVAS NYKTERHETSSÄLLSKAP "SURD"s årsmöte hålles i HDF:s lokal söndagen den 27 januari 1963 kl 19. Till behandling de i stadgarna bestämda ärendena. Alla medlemmar med, nya äro välkomna.

HELSINGIN KUUROJEN YHDISTYS — HELSINGFORS DÖVAS FÖRENING r.f:s årsmöte hålles den 9 februari kl 18 i föreningslokalen, Elisabetsgatan 27 A 8. Till behandling de i stadgarnas 7 § nämnda ärendena samt fastställandet av ändringarna i stadgarna.

ETT HJÄRTEVARMT TACK till alla de som ihågkommit mig med sång, blommor och telegram på min 75-årsdag.

Anton Sjöblom.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**

Huvudredaktör: **Runo Savisaari,** Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Tel. 462 755.

Red. sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.

Svenskpr. red.: **Börje Ahlbäck,** St. Robertsg. 1 B 24, Helsingfors. Tel. 624 159. Manuskripten bör sändas till redaktören före resp. månads utgång.

Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☎ 38 154.

Postgiro: 6825.

Prenumerationspris 1961 1/1 årg. 700:—, till utlandet 1000:—.

Puheenj. Carl-Erik Martola
Kristianink. 2 B 37, Helsinki

Siht. Jussi Luomajoki
Helsingink. 11 B, Helsinki

Åren V Kuurojen Maailmantalvikisojen alustava ohjelma

maalisk. 11—16 p:nä 1963

Maanantaina 11/3: iltapäivällä CISS:n kongressi, klo 20.45 talvikisojen avajaiset.

Tiistaina 12/3: klo 9.30 naisten 5 km hiihto, klo 9.45 miesten 15 km hiihto, klo 15.00 miesten ja naisten suurpujottelu, illalla toveri-ilta Äredalenin kokoushuoneistossa.

Keskiviikkona 13/3: klo 14.00 miesten ja naisten erikoispujottelu.

Torstaina 14/3: klo 9.30 naisten 3 x 5 km viestinhiihto, klo 11.30 miesten 3 x 10 km viestinhiihto, illalla kabaree Äredalenin kokoushuoneistossa.

Perjantaina 15/3: klo 9.30 miesten 30 km hiihto, illalla elokuvailta Äredalenin kokoushuoneistossa.

Lauantaina 16/3: klo 13.00 miesten ja naisten syöksyhiihto, klo 17.00 talvikisojen päättäjäiset palkintojenjakoineen, illalla juhlaillalliset Grand Hotellissa.

ÅREN V KUUROJEN MAAILMANTALVIKISOIHIN SAAPUNEITA ILMOITTAUTUMISIA 1. 12. 1962 MENNESSÄ

Miesten 15 km hiihto: Suomi 6, Ruotsi 6, Norja 6 ja Puola 3.

Miesten 30 km hiihto: Suomi 6, Ruotsi 6, Norja 6 ja Puola 2.

Miesten 3 x 10 km viestinhiihto: Suomi, Ruotsi, Norja ja Puola.

Naisten 5 km hiihto: Suomi 4, Ruotsi 4 ja Norja 2.

Naisten 3 x 5 km viestinhiihto: Suomi ja Ruotsi.

Miesten suurpujottelu: Kanada 1, Ruotsi 2, Saksa 6, USA 2, Norja 5, Sveitsi 5 ja Itävalta 3.

Naisten suurpujottelu: Ruotsi 2, Saksa 4, USA 1, Norja 1 ja Sveitsi 3.

Miesten erikoispujottelu: Kanada 1, Ruotsi 2, Saksa 6, USA 2, Norja 5, Sveitsi 5 ja Itävalta 3.

Naisten erikoispujottelu: Ruotsi 2, Saksa 4, USA 1, Norja 1 ja Sveitsi 3.

Miesten syöksyhiihto: Kanada 1, Ruotsi 2, Saksa 6, USA 2, Norja 5, Sveitsi 5 ja Itävalta 3.

Naisten syöksyhiihto: Ruotsi 2, Saksa 4, USA 1, Norja 1 ja Sveitsi 3.

Hiihtoihin ilmoittautuneita on 20 miestä neljästä maasta ja 10 naista kolmesta maasta ja alppilajeihin 22 miestä seitsemästä maasta ja 11 naista viidestä maasta.

Huomiota herättää se, että Neuvostoliitto ei ole ilmoittautuneitten joukossa.

KILPAILUKUTSU

SKUL:n hiihtomestaruus- ja karsintakilpailut pidetään Lahdessa Salpausselällä helmikuun 2—3 p:nä 1963.

Kilpailukeskuksena Maakuntatalo Mariankatu 8.

Kilpailuohjelma:

Lauantaina klo 14: Yleinen 15 km, ikämiesten yli 35-v. 15 km ja nuorten alle 21-v. 15 km.

Sunnuntaina klo 10: Yleinen 30 ja naisten 5 km.

Joukkuehiihdossa huomioidaan kunkin seuran kolmen parhaan ajat sarjoista riippumatta.

Osanottoilmoitukset pyydetään lähettämään viimeistään tammikuun 28 päivään mennessä os: Huvi Mattila Vuohtiankatu 26 Lahti.

Lahden Kuurot Urheilijat ry.

Huvi Mattila, puh.joht. — Reino Sulkanen, sihteeri

Hiihtomestaruuskilpailujen yhteydessä järjestetään illanvietto Maakuntatalossa Mariank. 8 (Marian- ja Hämeenkadun kulma) käynti pihan puolelta, lauantaina klo 19.

Kisojen päättäjäiset samassa paikassa sunnuntaina klo 15. Tervetuloa Lahteen ja Salpausselälle, maan kuuluisaan talvikeskukseen.

KUOPION Kuurojen Kunnon vuosikokous pidetään Kuurojenkoululla tammikuun 13 pnä klo 18.

KYMINLAAKSON Urheiluseura Tähden vuosikokous pidetään Kotkan Työväentalon kerhohuoneessa lauantaina 19 pnä tammikuuta 1963. Vanhat ja uudet jäsenet ovat tervetulleita.

VAASAN Kuurojen Urheiluseura Wellas ry:n vuosikokous pidetään sunnuntaina 20 pnä tammikuuta 1963 klo 13, Kuurojen talossa Käsityöläiskatu 6 Palosaarella. Vanhat ja uudet jäsenet mukaan.

HÄMEENLINNAN Kuurojen Urheiluseura Häli ry:n sääntömääräinen vuosikokous on tammikuun 20 pnä klo 13 Markkulassa.

LAHDEN Kuurot Urheilijat ry:n vuosikokous on sunnuntaina tammikuun 13 pnä klo 13 Kansantalossa. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

LAHDEN Kuurot Urheilijain Kauko Saarisalmi sai seuramme parhaan urheilijan kiertopalkinnon ensi kiinnityksellä 25-v.juhlalautaseen.

Aikaisemmin ovat parhaina olleet vuonna 1960 Pauli Leikas ja v. 1961 Tauno Tiirikka.

LAHDEN Kuurot Urheilijat järjesti jäsentenväliset suunnistamiskilpailut 18.11.62 Herralassa, Järvi-Jussilassa. Ratamestarina Huvi Mattila ja valvojana Kosti Remmi. Matka noin 5,5 km. Osanottajia oli 8 ja kävivät he kovan kilpailun keskenään. Niinpä ikämies Sulkanen tarjosi kovan vastuksen Tiirikalle, se ratkesi vasta viimeisillä rasteilla. Yllätysmies Saarisalmi voitti kokeneen Höglundin samalla tavalla. Paras kilpailu moneen vuoteen seuramme omissa kilpailuissa.

Tulokset: 1) Tauno Tiirikka 1.00.45, 2) Reino Sulkanen 1.02.05, 3) Kauko Saarisalmi 1.35.45, 4) Henry Höglund 1.39.00, 5) Veikko Koskinen 1.54.00.

TURUN Kuurojen Urheiluseura Valpaan vuosikokous pidetään tammikuun 20 pnä Kuurojentalon alasalissa klo 19.00.

Tervetuloa vanhat ja uudet jäsenet.

TURUN Kuurojen Urheiluseura Valpas on ostanut Kakskerrassa 5.000 m²:n suuruisen merenrantatontin. Valpas suunnittelee mahdollisesti huvilan ja saunan rakentamista. Tontti sijaitsee Turusta 18 km:n päässä.

KIRJE

Eräs Moses Abrahamsonin asiakkaista oli erittäin huolimaton maksuissaan. Hän ei tahtonut maksaa mitään, mitä oli ostanut, joten Moses vihdoin suuttui ja lähetti asiakkaalle kirjeen:

"Hyvä Herra! Kuka osti minulta paljon tavaraa eikä maksanut- — Te. Mutta kuka lupasi maksaa kahden kuukauden perästä? — Te. Kuka ei maksanut kahden vuodenkaan perästä? — Te. Kuka on lurjus, varas ja valehtelija? — Teidän Moses Abrahamson."

YLPEÄ ISÄ

Mies: — Joka kerta kun lapsi katsoo minua kasvoihin, se nauraa, ja siitäkös minä olen iloinen ja ylpeä.

Vaimo: — Eihän se kylläkään ole kohteliasta, mutta se osoittaa kuitenkin hänellä olevan huumorin tajua.

Jatk. siv. 8

Koska urheiluliiton toiminnanjohtajan äänenkannattajan Urheiluairueen levikki on vaatimattomasti pienempi kuin tämän valtalehden, niin saanen hiukan selostaa mitä ystävämme on kirjoittanut.

Tiivistettynä seuraavaa:

Häli järjesti kesällä liiton yleisurheilumestaruuskilpailut, mutta ei omasta takaa "lähettänyt" kilpailuun ainuttakaan osaanottajaa. Koska Häli on yksi liiton suurimpia jäsenseuroja, 40 jäsentä ja nauttii 42.000:— markan vuotuista avustusta, niin on menettely ihmeteltävää. Esimerkiksi Hälille annetaan Hero, joka saa Helsingin kaupungilta avustusta vain vaatimattomat 8.000:— ja on siitä huolimatta lähettänyt ison joukon kilpailijoita. Ohjeeksi annetaan, että Hälin olisi järjestettävä ympärivuotisia jäsentenvälisiä kilpailuja ja kehoitettava jäseniään liittymään Hämeenlinnan Tarmoon, jossa nämä saisivat valmennusta kuin kuulut Kaurela ja Valtonen aikoinaan.

Sillä lailla oikke!

Sattuipa tuo Valtonenkin vastaan ja kysyin kuinka häntä on valmennettu siellä Tarmossa.

Valtonen vain levitteli käsiään ja kohautteli hartioitaan.

Semmoista se on Tarmon valmennus ja on vieläkin. Kysyin myös Jari Narilta, joka vielä pikkuhiljaa juoksee, ja hän vain irvisti.

Muut Hälin jäsenet ovat harmissaan. Kun sillä lailla on hosuttu ja puuhattu niitten mestaruuskilpailujen takia ja sitten tulee tällainen kiitos. Eikö se toiminnanjohtaja huomannut, että kentällä olivat kaikki Hälin jäsenet, tuomareina, toimitsijoina ja lipunmyyjinä, aina Isoa-Jussia myöten, joka hikeä valuen raahasi tulostaulua ympäri kenttää. Ja hänelläkin oli vain yksi käsi ja yksi silmä.

Ja mitä siihen rahaan tulee, niin kaupunki antoi vielä viime vuonna 8.000:— mutta tänä vuonna vain 6.000:—. Pankki antoi viime vuonna 30.000:— ja tänä vuonna peräti 40.000:—, mutta pankinjohtaja on minulle ihan suoraan ja henkilökohtaisesti sanonut, että kun pankki antaa rahaa kuurojen urheiluseuralle niin se on tarkoitettu myös kuurojen yhdistykselle. Molemmat ovat pankin mielestä yksi ja sama asia. Eikä tämä ole mitään keksittyä, voin vaikka kutsua liiton puheenjohtajan todistamaan, että niin juuri se sanoi. — Siksipä urheiluseura muistaa myös kuurojenyhdistystä, jolla onkin tekemistä tämän Markkulan velkojen kanssa. Häli sitten saa puolestaan teuhata talossa ja talon saunassa niinkuin lystää.

Eikä Häli loppuja rahojakaan ole säästellyt. Minä tässä kaikessa kiireessä katsoin montako kilpailumatkaa Hälin jäsenet ovat tehneet seuransa kustannuksella. Viime vuonna näitä matkoja oli 22, vuonna -60 vähemmän eli 14, mutta sitä ennen 23. Onhan siinä matkoja.

Jäsentenvälisten kilpailujen osalta Häli kyllä pystyy olemaan esimerkkinä vaikka kaikille maan kuurojen urheiluseuroille. Jo vuosikymmeniä on seuran ohjelmaan kuulunut sarjakilpailujen järjestäminen hiihdossa, maastojuoksussa ja suunnistuksessa. Eikä yleisurheilu suinkaan ole jäänyt vähemmälle. Kyllä tässä pari vuotta sitten oli semmoinen meininki, että järjestettiin 5-ottelu ja sitten havaittiin, jotta katkolla olevaa kiertopalkintoa ajatellen lajit olivat väärät. No, uusi 5-ottelu, sen päälle vielä 3-ottelu vapaavalintaisin lajein ja kun yksi ja sama mies voitti kaikki, niin ihan kiusalla pistettiin pystyyn vielä yksi ottelu, jotta nähtäisiin vieläkö kaverin värkeissä on varaa.

Pistänpä tähän pienen tilaston näistä Hälin touhuista:

	seura-otteluja	jäs.väl. kilp.	kans. kilp.
1955	2	20	2
1956	4	21	1
1957	4	21	2
1958	4	21	2
1959	4	22	1
1960	4	?	1
1961	5	5	2

Vuosina 1960—61 tahti oli laimeampi. Mutta silloinhan rakennettiin tätä Markkulaa ja se olikin jo oma sarjakilpailunsa.

Valitan vain, ettei koko touhusta syntynyt edes puolta tähtiurheilijaa KUL:n toiminnanjohtajan iloksi, mutta kaipa sellainenkin tulee.

Muuten tuo kilpailumylly oli senluontoista, että otti varsinkin naisväen hermoihin. Vaimoväki saattoi tavatessaan seuran puheenjohtajan ottaa tätä tukasta kiinni ja reutoa olan takaa:

— Senkin vietävä, taasko sinä ensi pyhänä viet meidän äijän kilpaileen.

Kovaa on urheilujohtajan elämä täällä, jos ei ole vaimoväki tukassa niin on KUL:n toiminnanjohtaja pamputtamassa. U u r a s L u u t a

Liittomme uutisia

Hallituksen kokouksessa 18.11.62 käsiteltiin mm. seuraavat asiat:

Tutustuttiin eri toimikuntien tekemiin ehdotuksiin ja tehtiin niistä aiheutuvia toimeenpanopäätöksiä.

Päätettiin SKUL:n tekemästä pyynnöstä 1963 alusta laajentaa Kuurojen Lehden urheiluosastoa siten kuin tarvis vaatii, koska sanotun liiton julkaisema Urheiluairut-niminen lehti pienen levikin vuoksi lakkaa ilmestymästä. Urheiluliitto nimeää oman edustajansa tätä urheiluosastoa hoitamaan.

Todettiin, että Kuurojen Joulu valmistuu painosta hyvissä ajoin myyntiin ja että 15.000 kpl:n painos painetaan kuurojen omassa kirjapainossa Oy Surdus Ab:ssa.

Raha-automaattivaroista päätettiin jakaa avustuksia seuraaville yhdistyksille, joilla oli toimitalojensa rahoitusvaikeuksia: Turun yhdistykselle 150.000:—, Hämeenlinnan 140.000:—, Tampereen 75.000:—, Lappeenrannan 75.000:—, Oulun 75.000:— ja Mikkelin 35.000:—. Mikäli joku näistä yhdistyksistä haluaa lyhentää velkaansa liitolle saamallaan avustussummalla, ilmoittakoon tästä liiton rahastonhoitajalle.

Jyväskylässä pidettyjen kulttuuripäivien tappion merkittiin olevan suorittamattomien laskujen osalta yli 30.000:—, minkä lisäksi vielä tulee palkkioita ja matkakorvauksia ym. suoritettavaksi liiton varoista.

Merkittiin, että sosiaaliministeriöltä oli kuluvaksi vuodeksi saatu vakinaisten toimihenkilöiden palkkauksia varten lisäavustusta 150.000:—.

Vaasan yhdistykselle myönnettiin kirjastoapurahaa 20.000:—. Tässä yhteydessä Helsingin yhdistys esitti tilityksen saamastaan 15.000:— kirjastoapurahasta.

Tarkistettiin liiton maksamat kokouspalkkiot maksettavaksi yhdenmukaisten perusteiden mukaisesti. Korotettiin päivärahoja 2.000 mk:ksi vuorokaudelta. (Tästä johtuu myöskin se, että esitelmänpitäjää tilatessaan yhdistys joutuu maksamaan hänelle 2.000:— matkaan ja tilaisuuksiin käytetyiltä vuorokausilta, lisäksi mahdollinen työajan menetys ja matkakulut, mikäli matkakuluja ei liitto kokonaan tai osittain korvaa.)

Oulun Kuurojenyhdistyksen 30-vuotisjuhlaan 24.11. valittiin liiton edustajaksi toim.joht. Rurik Pitkänen ja päätettiin liiton lahjana antaa yhdistykselle 5.000:— suuruinen shekki.

Merkittiin, että Kuopion kuurojenkoulun 100-vuotisjuhlassa oli juhlivaa koulua onniteltu arvokkaalla kukkakorilla. Liittoa olivat edustaneet puheenjohtaja Runo Savisaari, toim.johtaja Rurik Pitkänen ja oppilasjuhlassa varapuh.johtaja Emil Mattila.

Merkittiin, että kuurojen ammattikoulun rakentamiseksi Turkuun oli liiton lähetystönä Runo Savisaari, Jaakko Väisälä, Emil Mattila, Rurik Pitkänen ja tulkkina rov. Paunu käynyt eduskunnan valtiovarainvaliokunnan puheilla 17.10. Mukana oli ollut asiantuntijoina opetusneuvos Isokallio kauppa- ja teollisuusministeriöstä ja osastopäällikkö Eero Metsola sosiaaliministeriöstä.

Merkittiin, että kuurojenkonsulentti Oiva Virtanen lopettaa työnsä liiton palveluksessa 31.12.62 ja päätettiin julistaa virka haettavaksi 15.1.63 mennessä. Ilmoitus tästä Kuurojen Lehden n:ossa 12.

Nuorisotyötoimikunta oli ehdottanut ohjesääntönsä muuttamista, mikä hyväksyttiin. Siihen valittiin erovuorossa olevien tilalle Jarmo Narmala, Esko Sänkiniemi ja Terttu Martola. Ennestään siihen kuuluvat Kauko Mäkelä ja Aura Ahlbäck, joka viimeksimainittu toimii kokoonkutsujana.

Keskusteltiin yhteistoimintaelimen perustamisesta kuurojen keskuudessa toimivien järjestöjen välillä (Kuurojenliitto yhdistyksineen, Opettaliitto, kuurojen lasten vanhemmat ja papit). Elimen perustamisen mahdollisuuksista neuvottelemaan valittiin liiton puolesta Runo Savisaari ja Rurik Pitkänen.

Liiton vuosikertomus v:lta 1962 päätettiin painattaa erikoisena kirjasena, johon liitetään eri toimikuntien selostukset toiminnastaan vuoden aikana, mitkä on lähetettävä toiminnanjohtajalle 15.1.63 mennessä.

Kuurojen Lehden toimituskuntaan valittiin entiset jäsenet, paitsi Katri Pitkäsen tilalle Emil Mattila.

Äitien lomaleirikomiteaan valittiin rva Aura Ahlbäck, diakonissa Hilkka Eerikäinen, rvat Heevi Tolpo ja Hilja Ahlbäck.

Lisäksi keskusteltiin ja päätettiin muista juoksevista asioista. Seuraava kokous on helmik. 10 p:nä klo 10.30.

Vilho Nenonen:

Ystävän haudalla

Täällä minä tapaan sinut aina.
Läpi mullan huokuu
sydämesi hehkuva lämpö,
sanatkin, kuulumattomat,
soivat korvissani.
Olet lähelläni aina, rakas,
ja muistan menneet päivät
kuin eilisen . . .
En ole surullinen,
että lepäät siellä alla mullan,
sillä aina sinä olet oleva
minua lähellä.

Kotimaasta

KUUROJEN kirkkopyhä Lapualla. Eri puolilta maakuntaa kokoontuivat eräänä sunnuntaina lähes satapäisenä joukkona maakunnan kuurot yhteiseen kirkkopyhän viettoon Lapualle.

Aluksi he osallistuivat yhteiseen jumalanpalvelukseen tuomiokirkossa, jossa saarnasi tuomiorovasti Olavi L a i t i n e n. Tällöin saarnan sekä alttaripalveluksen tulkitsi viittomakielellä Turun piirin kuurojen pappi pastori Eino S a v i s a a r i. Veisatut virret tulkitsi Teuvo T a i m i s t o Vaasasta.

Kirkkokahvin jälkeen jatkui kirkkopyhän vietto seurakuntatalossa, jossa alkupuheen piti ja seurakunnan tervehdyksen esitti tuomiorovasti Laitinen. Kuurojen tervehdyksen esitti herra Teuvo Taimisto. Hiippakunnan diakoniapastori Lauri R u o t s a l a i n e n sanoi puheessaan: Me elämme seurakunnassa aina ihmeitten keskellä. Herra on ihmeellinen ja hänen seurakuntansa tutkimaton.

Oman lapsuutensa aikaiset muistot tutusta kuurosta miehestä oli piispa Eero L e h t i s e n puheen lähtökohtana. Puheensa hän päätti sanoihin: — Sokeina ja kuuroina, sairaina ja vaivaisina me olemme lähellä Herraa. Hänessä on turva täällä ja elämä siellä.

Seinäjoen yhdist. kuurojen lausuntakuoro esitti viittomakielellä "Maa on niin kaunis".

Tilaisuuden päätöspuheen ja loppurukouksen piti pastori Savisaari, joka sanoi: Jokapäiväiseen leipään kuuluu yhteys kanssaihmisiin. Kuuroilla tällainen puute on suurin, koska ei ole kieltä, jolla yhteyttä pidettäisiin. Sen tähden on tärkeää, että kuurot useimmiten matkustavat tapaamaan toisiaan. Kaikkein tärkeintä on kuitenkin, että löydämme yhteyden ylöspäin.

Tilaisuuden päätteeksi päivien osanottajat tutustuivat pastori Ruotsalaisen opastuksella tuomiokapituliin.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys r.y:n varsinainen syyskokous pidettiin marraskuun 11 p:nä omassa kerhohuoneustossa. Saapuvilla oli 50 jäsentä. Kokouksen avasi puheenjohtaja Matti Kattainen lausuen jäsenet tervetulleiksi, jonka jälkeen kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Valentin Kaurela ja sihteeriksi Eero Helminen. Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Esitettiin kokoukselle johtokunnan tekemä toimintasuunnitelma sekä tulo- ja menoarvio vuodelle 1963 jotka hyväksyttiin. Toimintasuunnitelmaan toivottiin lisäyksenä kuurojen valtakunnallisen pääjuhlan järjestäminen Tampereella joka niinikään hyväksyttiin ja päätettiin tämä esittää S. Kliitolle. Toimitettiin yhdistyksen hallituksen 2 erovuoroisen ja samoin 2 varajäsenen vaali. Erovuorossa olivat Pentti Heinonen ja Armas Vuorenmaa sekä varajäsen Erkki Partanen. Valituiksi tulivat Niilo Rannikko ja Pentti Heinonen, varalle Sirkka Vuorenmaa ja Eero Helminen. Rouva Ulla Rossi pyysi vapautusta hallituksen jäsenyydestä joka hänelle myönnettiin ja näin ollen varajäsen rouva Aino Ala-Kilponen tuli hänen tilalleen. Jäsenmaksut päätettiin pysyttää ennallaan. Tilintarkastajiksi valittiin edelleen tirehtööri Vaahtola ja puutarhuri E. Lammi. Järjestysmiehiksi valittiin samat Kaarlo Lankinen ja Toivo Ala-Kilponen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kirsti Ahonen ja Ulla Rossi.

Välittömästi kokouksen jälkeen valitsi v. 1963 yhdistyksen hallitus keskuudestaan seuraavat toimihenkilöt: puheenjohtajaksi Matti Kattainen, sihteeriksi Niilo Rannikko, rahastonhoitajaksi rva Aino Ala-Kilponen, varapuheenjohtajaksi Valentin Kaurela, jäsenkirjuriksi Pentti Heinonen ja kalustonhoitajaksi Lauri Lahtinen.

"HARVINAINEN VIERAILU", näin otsikoi eräänä päivänä jyväskyläläinen päivälehti teatterikuulumiset.

Ja kysymyksessä oli todellakin Jyväskylän kuurojen vierailu kaupungin teatterissa.

Kuten tunnettua, voittivat jyväskyläläiset näytelmäkilvan kulttuuripäivillä ja tästä innostuneena teatteriväki kutsui voittaneen ryhmän oikein parrasvaloihin. Vähän epäröiden ja ammattimiehiä peläten otettiin kutsu vastaan.

Katsovana yleisönä oli Jyväskylän Teatterikerho ja muuta yleisöä noin 70 henkeä. Illan vieraaksi saapui teatterinjohtaja Aino Mattila Lahdesta. Tunnelma oli koko salissa aito ja sydämellinen. Näyttelijät panivat parastaan ja yleisö seurasi herpaantumattomana näytelmää. "En ollut koskaan aikaisemmin tullut ottaneeksi tätä mahdollisuutta huomioonkaan . . . ja esitys kestää arvostelun", lausui johtaja Mattila näytöksen loputtua.

Toinen toistaan ihastuneempia arvosteluja, ihmettelyä ja vilpitöntä iloa sai lukea ihmisten lausahduksista ja ilmeistä. Tätä on jatkettava tulevaisuudessa molempien puolien rakentaessa ja rakentuessa, oli varmaan jokaisen mielipide. Kaikki näyttivät olevan ihastuneita viittomakielen kauniiseen ja sydämelliseen tulkintaan, viittomakielen käyttö lisäsi sanottavan ja näyttelemisen välistä yhteenkuuluvuutta.

Tekisi mieli uskoa, että vastaavaa vuorovierailua tapahtuisi muissakin teattereissa. Tämä jos mikä on luonnollista ja positiivista yhteydenottoa ja kanssakäymistä kuulevien ja kuurojen välillä.

Näyttelijät kukitettiin.

Aune Ihalainen

JOENSUUN seudun kuurojen esitelmäpäivät olivat 10—11 pnä marraskuuta. Lauantaina kokoonnuttiin Niinivaaran kansakoululle joka on tavallinen kokouspaikkamme.

Puheenjohtaja rva Simonen avasi esitelmäpäivät lausuen vieraat ja puhujat tervetulleiksi. Seurasi rva Pitkäsen lausuntaa, Kuurojen laulu, jota myös mukanaolleet kuulevat seurasivat liikuttuneina.

Sen jälkeen toim. Pitkänen saattoi esitelmällään yleisön vanhaan aikaan, jolloin meillä oli vähän yhteiskunnallisia avustuksia ja helpoituksia nykypäivään verrattuna.

Esitelmän jälkeen oli kuorolaulua, rva Pitkäsen johtamana esitettiin Isänmaan kasvot. Sen jälkeen järjestettiin pieni tasapainonäytös johon läsnäolijat saivat ottaa osaa. Ei monikaan pystynyt kävelemään sytytetyn kynttilän luo side silmillään. Enimmäkseen suunta meni väärään.

Väliajan ja kahvin jälkeen rva Pitkänen esitelmöi maamme väkijuomatilanteesta. Sen valaisevat numerot ja selostus herätti mielenkiintoa kaikissa. Puheenjohtajan loppusanojen jälkeen nuoret saivat leikkiä tilavassa koulun aulassa. Valitettavasti miehet pakenivat tyttöjen piirin aikana?

Sunnuntaina aamupäivällä kokoonnuttiin jälleen samaan paikkaan. Yllätyksenä rva Pitkäselle, ojennettiin hänelle pieni lahja ja kukkia Joensuun kuurojen puolesta, hänen äsken olleen merkkipäivänsä kunniaksi.

Sen jälkeen rva Pitkänen piti hartaushetken, puhuen uskosta. Yhteislaulun ja rukouksen jälkeen pidettiin väliaika, ja sitten esitelmät jatkuivat. Ensinnä toim. Pitkänen selosti rahan muuttumista. Monet vanhemmat meistä muistavat entisenkin ajan kun rahamme oli suhteellisesti samoissa, miksi se nyt muuttuu. Muistimme kouluaikana ostaneemme karamellejä yhdellä pennillä?

Vielä piti meille puheen rva Elsie Jaakkola, kehoittaen meitä Saarijärven Paavon tapaan olemaan kärsivällisiä, tekemään ahkeraan työtä, jos satotoiveet ehkä ei näytä tyydyttäviltä. Uskollisina pysyen kestämme koettelemukset.

Ennen pimeän tuloa alkoivat kuurot poistua. Monen matka on pitkä, mutta se ei estä meitä kokoontumasta näille pidetyille virkistyspäivillemme. Ilahduttavaa oli, että uusia nuoria on ilmestynyt joukkoomme.

Mukana ollut

LAPPEENRANNAN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidettiin yhdistyksen omassa vastakorjatussa, erittäin siistintuntuisessa ja viihtyisässä kokoussalissa.

Lauantaina 24. 11. alkoi ohjelma klo 19.00 yhd. puheenjohtajan tervehdyspuheella, jossa hän toivotti läsnäolevat tervetulleiksi mainiten, että tämä on tavallaan toiminnan avaus kuluvana syyskautena. Yhdistyksen säännöllinen kokoontuminen oli kuluvan vuoden toukokuussa keskeytynyt, kaksi vuotta sitten aloitetun remonttityön päästessä taas jatkumaan. Nyt suoritetun korjausjakson aikana tehtiin mm. yhdistyksen tontin ympärille uusi aita, joka myöskin maalattiin. Uusittiin Suonionkadun puoleinen rikottu jalkakäytävä ja suoritettiin kokoussalissa viimeistelytöitä. Talon katon ja talon ulkomaalaustyöt oli annettu urakalla tehtäväksi, muut työt tehtiin talkootyönä, jäsenten voimalla. Syksyn tullessa oli muutamia pihamaalla ja vuokralaisten puolella suoritettavia pikkutöitä siirrettävä ensi kevääksi. Nyt korjattuna ja maalattuna pystyy talomme kilpailemaan ulkomuodossa naapurissa olevien uusimpien talojen kanssa vielä monia vuosia. Tämän korjaustyön vuoksi ei kuluvana vuonna voitu noudattaa täysin toimintasuunnitelman viitoittamaa tietä. Silti oli yhdistys järjestänyt jäsenilleen mm. viikonloppuretken ja marjaretken. Näihin retkiin näyttivät osaanottajat olleen varsin tyytyväisiä.

Vielä hän puhui yhdistystoiminnan tarkoituksesta, kehoittaen jäseniä olemaan ahkerasti yhdistyksessä esiintyvissä töissä mukana. Kaikki työ ei päältä katsoen tunnu tärkeältä, mutta se on sitä. Ilman vaatimattomia pikkutöitä ei saada suuriakaan aikaan. Olisiko meidän jäätävä lepäämään laakereillamme ja nauttimaan toisten kuurojen aikaisemmin tekemästä työstä, vai onko meidänkin yritettävä saada jotain?

Ohjelma jatkui sitten neiti Hilkka Virolaisen esittäessä runon "Valoa kohti", jonka jälkeen seurasi väliaika.

Väliajan jälkeen esitettiin elokuva "Kuuro-Døv". N. Stefanov kertoi Mikkelin uudesta kuurojenkoulusta ja naapuriyhdistyksen 25-v.juhlista. Lopuksi oli leikillinen kilpailu, jonka palkintona oli upea tuhkakuppi, voittajaa ei löytynyt.

Sunnuntaina kokoontui yhdistys ylimääräiseen kokoukseen aamulla klo 9 selvittämään eräitä vanhoja epäselvyyksiä. Kokouksessa oli läsnä sovittelijoina konsulentti O. Virtanen ja rov. L. Paunu. Kokouksen lopputulos oli, että yhdistys ja vastapuoli löivät sovinnon kättä.

Esitelmäpäivät jatkuivat klo 13. Tri Anna-Kaarina Aalto esitelmöi aiheesta "Seurustelutavat" rov. Paunun tulkitessa kuuroille. Tässä varsin mielenkiintoisessa esitelmässä tri Aalto kertoi ihmisen rakkauselämästä. Sukupuolten seurustelusta, joka on johtava avioliittoon. Vapaiden suhteiden vaarallisuudesta, mm. erittäin epämiellyttävistä tarttuvista taudeista, joita voi ihminen saada juuri näitä "vapaita suhteita" harrastamalla. Hän mainitsi vielä, että todellinen aviopuolisoiden rakkaus ei sammu eikä lakastu ihmisen vanhetessa, vaan vuosien aikana vain lujittuu ja voimistuu, sekä kestää ". . . kunnes kuolema heidät erottaa". Tämä esitelmä oli tarkoitettu erikoisesti kuuroille nuorille.

Väliajan jälkeen piti rov. Paunu rukoushetken Tuomiosunnuntain Johanneksen ilm.kirj. mukaan. Lopputrukouksessa rovasti pyysi siunausta ja Jumalan armoa päättyen Herran rukoukseen.

Esitelmäpäivien ohjelma jatkui vielä Hilkka Virolaisen esittäessä 2 laulua. Neiti R. Sukevainen kertoi matkastaan ja vaikutelmistaan Kuurojen nuorten Kulttuuripäivillä Jyväskylässä.

N. Stefanov piti esitelmän "Kumpujen yöstä". Hän kertoi tässä esitelmässään tämän meidän Suomenmaan alkuajoista. Miten jääkaudella koko maan peitti valtavan paksu jääkerros. Miten tämä sitten suli vedeksi ja maa alkoi kohota vedestä, saaden kasvullisuutta ja elämää. Jostakin saapui tähän maahan ihminen ryhtyen asumaan maata. Tämä kaikki tapahtui useita tuhansia vuosia ennen ajanlaskumme alkua.

Lopussa jatkettiin vielä edellisenä iltana ollutta hupaisaa kilpailua. Tuhkakupin voitti yhdistyksen jäsen T. Vepsä erittäin näppärien sormiensa ansiosta.

Yhdistyksen johtokunta oli lahjoittanut arpajaisia varten melkoisen kasan erilaista arpajaistavaraa, kuten hedelmiä, makeisia, savukkeita, sun muuta semmoista. Arpajaisonni oli P. Leppäselle myötä. Poislähtiessään hän sai kiikuttaa voiton autoonsa, joka olikin tällä kertaa tarpeen. Tuskinpa hän niitä tavaroita kantamalla olisi kotiinsa saanutkaan. *Nix.*

RIIHIMÄELTÄ. Toukokuun 13 p:nä vietettiin kirkkojuhlaa Hyvinkään uudessa kauniissa kirkossa. Riihimäen Kuuroja oli siellä mukana. Åvikilaiset olivat myös kirkossa.

Puhujina olivat Hyvinkään papit ja rovasti Paunu, tulkkina rouva Paunu. Kirkossa oli paljon kuulevia, erittäin paljon nuoria, sillä silloin oli nuorison päivä. Herran ehtoollinen oli kaikille, kuuroillekin. Lopuksi tarjottiin kirkkokahvit kuuroille ja muutamille kuuleville ystäville.

Kesäkuun 10 p:nä Riihimäen Kuurot ry. järjesti autoretken Sammaljoelle Anneli ja Tauno Kuutin kotiin. Mukana oli 24 henkeä. Auto lähti Riihimäeltä aamulla kauniin sään vallitessa. Saavuttiin perille vähän ennen puolta päivää. Talon Taunoisäntä ja Anneli-emäntä ottivat ilolla kuurot vastaan. Tarjottiin ensin kahvit leipineen, keskusteltiin ja juteltiin kuulumisia ja kaikilla oli oikein hauskaa. Sitten tarjottiin ruokaa. Lopuksi oli vielä kahvitarjoilu. Niin sitten päivä olikin illassa ja lähdettiin kotimatkalle. Ennen lopullista lähtöä talon vanha isäntä opasti meidät Vammalaan tutustumaan Kuurojen taloon. Sieltä matka suuntautui Tampereen kautta Hämeenlinnaan, missä poikettiin Ilon pisaraan. Siellä tarjottiin teetä leipineen. Kävimme myös katsomassa Paperi-Sammossa Markkulassa.

Riihimäkeläiset Kuutin talossa Sammaljoella

Olikin jo myöhäinen yö, kun pääsimme vihdoin Riihimäelle. Kaikki olivat hyvin tyytyväisiä matkaan. Kiitos Kuuteille.

Heinäkuun 29 p:nä Riihimäen Kuurot tekivät retken Hirvijärvelle seurakunnan kesäkotiin, mihin Riihimäen diakoniakerhot olivat kutsuneet kuurot.

Ensiksi oli hartaushetki, jossa puhui seurakunnan pappi, ja kaikki virret ja puheet tulkitsi sisar Lehtolainen.

Tilaisuudessa tarjottiin ensin kahvia leipineen. Sitten oli saunominen ja sai uidakin, kuka halusi. Ruokailu oli tämän jälkeen ja vapaata seurustelua. Niin kului päivä iltaan ja lähdettiin kotimatkalle tyytyväisinä.

SYYSTALVEN hämärät päivät pyrkivät väkisinkin panemaan mieliajan matalaksi. Lisäksi ihmisen työteho on paljon heikompi kuin kesän kirkkaina päivinä. Jokainen joutuu myös huomaamaan sen, että varsinainen unentarvekin on pimeänä vuodenaikana tuntuvasti lisääntynyt. Erikoisesti tämän joutuvat kokemaan vanhukset, sillä heidän elimistönsä kaipaa vitamiinien niukkuuden vuoksi runsaimmin lepoa. Omilla tanhuillaan askartelevalla maamiehellä on tässä suhteessa suuri vaara tarjolla. Entisaikaan tehtiinkin pilaa uuninvieruslavitsalla talviuntaan nukkuvista setämiehistä. Nykyisin elämä vaatii valppautta kaikilta, joten syvään talviuneen vajoamiseen ei liioin kenelläkään ole tilaisuutta.

Tähän vuodenaikaan sattuu runsaammin auto-onnettomuuksia kuin muulloin. Syynä tähän on tietysti liukas keli, mutta eihän ole sanottu, etteikö talviuneliaisuuskin olisi osatekijänä. Myöskin huono näkyvyys syystalven hämärinä päivinä ja usein vielä lumi- tai räntäsateessa, asettaa parhaassa iässäkin olevien huomiokyvyn kovalle koetukselle.

Tosinhan auton omistaminen on eräänlainen todistus hyvään taloudelliseen asemaan pääsemisestä, ja monet sen vuoksi auton hankkivat. Ei kuitenkaan ole aivan varmaa, että kaikki lähimmäisemme pitävät sitä vakuuttavana todistuksena hyvästä taloudellisesta asemastamme. Kävellessäni kerran ystäväni kanssa (ei omista autoa), ajoi autollaan komeasti eräs tuntematon henkilö ja pirskautti kuraa vaatteillemme. Toverini päästettyään sadattelun sanoi: — Tuon autonsa se on ostanut ken-

ties minun pankkiin tallettamillani varoilla. Tällä tavalla saattaa meistä moni muukin sanoa. Ostammepa sitten mitä ylellisyyttä tahansa. Kaikillehan ei autokaan ole tarpeen vaatima kappale.

Eka

Shakkia

HKY:n Shakkikerhon vuosikokous pidetään tammikuun 22 p:nä 1963 klo 19 HKY:n huoneustossa.

OULUN Turna Shakkikerholla pidetään sääntömääräinen vuosikokous Kuurojen talossa Koskitie 19 A, 29. 1. -63. klo 19. Jäsenet ja ystävät tervetulleita vuosikokoukseen.

Kokouksia

ÄÄNEKOSKEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous on tammikuun 20 p:nä klo 11 Suolahdessa Ilmari Kivistön talossa.

TURUN Kuurojenyhdistys r.y:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään tammikuun 19 p:nä klo 18 Kuurojentalossa, Henrikinkatu 4. Käsitellään sääntöjen 8 §:n määräämät asiat sekä valitaan edustajat SKL:n vuosikokoukseen.
Kaikkien jäsenten läsnäolo on välttämätön ja jokaisen on tuotava jäsenkirjat mukaan.

HELSINGIN Kuurojen Raittiusseura "Surd"in vuosikokous pidetään HKY:llä sunnuntaina tammikuun 27 p:nä 1963 klo 19. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Kaikki jäsenet saapukaa, uusia jäseniä vastaanotetaan.

VAASAN Kuurojen Yhdistys r.y:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään tammikuun 27 p:nä 1963 klo 13 omalla talolla, Käsityöläiskatu 6, Palosaari.

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään tammikuun 27 p:nä 1963 klo 14 pappilassa. Tervetuloa!

LAPPEENRANNAN Kuurojenyhdistys r.y:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään Lappeenrannassa Kuurojen talolla sunnunt. tammikuun 27 p:nä 1963, alkaen klo 13.

RIIHIMÄEN Kuurot r.y:n vuosikokous ja esitelmätilaisuus pidetään 27 p:nä tammikuuta 1963 klo 12 Kansalaisopistolla. Pyydetään Sulo Ikolaa puhumaan. Tervetuloa kaikki jäsenet. Uusia jäseniä otetaan.

OULUN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään tammikuun 26—27 p:nä 1963, alkaen lauant. klo 19. Esitelmöimään on lupautunut Emil Mattila. Kaikki vanhat ja uudet jäsenet tervetulleita.

VARKAUDEN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään tammikuun 26 p:nä klo 18 Kirkkoherranviraston kokoushuoneistossa. Tervetuloa jäsenet ja jäseneksi aikovat kuurot.

IMATRAN Kuurot r.y:n vuosikokous on helmik. 2 p:nä 1963 klo 17 Imatrankosken voimalaitoksen ruokalassa. Jäsenet saapukaa joukolla päättämään tulevan vuoden toiminnasta. Jäsenkirjat mukaan. Kenellä on v. 1962 jäsenmaksu maksamatta, maksakoon ne viimeistään 31. 12. 62, muuten ei ole äänioikeutta vuosikokouksessa.

SAVONLINNAN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään Kaupungin nuorisokerhon huoneustossa Possenkatu 1 helmikuun 3 p:nä 1963 klo 12. Kaikki jäsenet saapuville. Uudet jäsenet tervetulleita.

HÄMEENLINNAN Kuurot r.y:n vuosikokous on helmikuun 3 p:nä klo 14 Markkulassa. Esillä sääntömääräiset asiat. Kaikkien jäsenten läsnäoloa toivotaan.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistys — Helsingfors Dövas Förening r.y:n vuosikokous pidetään HKY:n huoneistossa Liisankatu 27 A 8 helmikuun 9 p:nä 1963, alkaen klo 18. Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 7 §:ssä mainitut asiat sekä päätetään sääntöjen muuttamisesta.

LIEKSAN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään sunnuntaina helmik. 10 p:nä 1963 klo 12 Keskuskansakoululla. Tervetuloa kaikki jäsenet ja jäseneksi aikovat.

FORSSAN Kuurojen kerhon vuosikokous pidetään helmikuun 10 p:nä klo 11 Seurakuntatalolla.

RAUMAN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 10 p:nä klo 12. Paikka ilmoitetaan myöhemmin. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. Jäsenet muistakaa ottaa jäsenkortti mukaan.

KOTKAN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään Työväentalon kerhohuoneessa sunnuntaina 10 p:nä helmikuuta 1963 klo 12. Vanhat ja uudet jäsenet tervetulleita.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään kuurojenkoululla helmikuun 10 p:nä 1963 klo 18.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys r.y:n varsinainen vuosikokous pidetään helmikuun 17 p:nä alkaen klo 17 omassa kerhohuoneistossa Satamakatu 1 B 2.

MIKKELIN Kuurojen Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidetään helmikuun 24 p:nä 1963 Kuurojenkoululla klo 13. Kaikki jäsenet mukaan.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

68 vuosikerta 1963

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: RUNO SAVISAARI, Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Puh. 462 755.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:– maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1963 kotimaassa ja Pohjoismaissa 8,—, ulkomaille 10,—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 3,—. Kuolinilmoitukset 5,—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

ADRESSI ON ARVOKAS MUISTO

Oma liittonne on painattanut aistikkaita

Onnittelu- ja Suruadresseja

Käyttäkää niitä!

Hinta vain 300 mk kpl.
Niitä saatte asiamiehiltä yhdistyksissä ja suoraan toimistostamme

Myyjille 20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y. Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI
Postisiirtotili n:o 6825

Käyttäkää oman liittonne julkaisemia

Sormiaakkoskortteja

Hinta 10:— kpl. 100 kpl 700:—.
Saatavana liiton toimistosta.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kauniita

KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ

kuurojen hyväksi

Hinta 5:— kpl.
40 merkin arkki 200:—

Myyjiä otetaan
20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirtotili 6825

KOULUILLE

suosittelemme seuraavia oppikirjoja:

U. Kierimo:
Ensimmäinen lukukirjani 400:—

H. Nyberg:
Katekismus ja kristinoppi 200:—

A. I. Savolainen:
Raamatunhistoria 300:—

E. J. Pesonen:
Luonnontieto 300:—

U. Kierimo:
Pienviljelyksen alkeistietoja 100:—

Heikki Mylläri:
Ammatinvalinnan ohjeita kuuroille ilmaiseksi jaettavaksi koulunsa päättäville oppilaille.

Hintaan lisätään lähetyskulut.

Tilattavissa os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirto 6825

Tilatkaa vuodeksi 1963 — Prenumerera för år 1963 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 68 — 67 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Tilaushinnat (vanhoissa markoissa):
800:— koko vuodelta. Ulkomaille 1000:—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun "Kuurojen Joulun" ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 400 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudessa.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Prenumerationspris (i gamla mark):
700:— för hela året utan julpublikation. Till utlandet 1000:—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 400 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RUNO SAVISAARI
päätoimittaja — huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri — red.sekreterare

BÖRJE AHLBÄCK
svenskspr. redaktör

Helsinki 1963 — Oy Surdus Ab